چلينهيا كۆرت

ودگەلدا شروقەكرنا چلينەيى

دانان موحەممەدى كورى مەھدى يى عەجمى

> وەر<u>گ</u>ێران م. شیڤان شێخەمیری

بناڤێ خوٚدايێ دلوڤانێ دلوڤانڪار

ههمى سوپاسى بۆ خودى بن ، وسهلات وسلاف ل سهر پيغهمبهرى خودى بن ، يشتى فى :

ئەقە ھندەك فەرمۆدىت پەيف كورتن ،وخودان رامانىت مەزنن ، ھويقى خازم كۆ زانا پى كۆم بكەن دسىنگى خۆ دا زانستەكى جوان ، وتىگەھشتنەكا دروست .

ومن يا كريه چل ، چاڤلێكرن ب پێشهوايێن دينى ، وههمى د ههردوو سهحيحاندانه يان د ئێك ژوان دا .

ومن چاقدیریا پهیقیت وان یین کرین ، وتشتی تیدا غهریب منی شروقه کری ، ورامانا وی یا گشتی یا روهن کری ، ل گور پیدقی خاستنی ، دا کو فهرموده یا دیاریت دپهیقین خودا ، و بهیته تیگه هشتی د رامانیت خودا .

و ژ خودایی بهرز وبلند دخازم فی کاری بو رویی خو بتنی دانیت ، ومفای ل خانده فان و ژبهرکهری وی بکهت ، ودلو فانیی ب من و موسلمانا ببهت ، ومه چ هیزو شیان نینن کو خیری بده ستخو فه بینین ، وخو ژ شهری بدهینه پاش ، هه که ب خودایی بهرز ومهزن نهبت .

بناڤێ خوٚدایێ دلوڤانێ دلوڤانڪار دمرگههێ دلسوزي و دیڤچوونێ

۱. ژ كيسن عومهرى (خودى ژئ رازى بت) گوت : من گؤه ل
پێغهمبهڕێ خودێ بوو (عليهوسلم) دگۆت : (ههما كار ب ئنيهتانه ،
وههما ههر مروقهكێ ئهو ئنيهت بۆ ههيه يا وى كريه دلێ خۆ ..)
متفق عليه.

النيات : كوّما(نية) ئەوژى مەرەمە ، وموكميا ئنيەتى يە ب دلى.

۲. وژکیسێ عائیشایێ (خودێ ژێ رازی بت) ژ پێغهمبهری
(علیه وسلم) گۆت : (ههچیێ تشته کێ نوی د ڤی دینێ مه دا بینته دمر وئهو نه ژ وی بت، ئهو دێ ئێته زڤڕاندن)متفق علیه.

احدث : داهينت .

امرنا: ديني مه .

رد : دێ هێته زڤراندن.

ئەف فەرموودە بناخە بۆ بەتاڭ كرنا بىدعى و تشتىن نوى دەركەفتى ددىنى دا .

دمرگههي بوهايي زانيني

٣. و ژ كيسن عوسمانى (خودن ژئ رازى بت) ژ پيغهمبهرى (طلح الله عوسمانى) د يغهمبهرى (طلح الله على الل

قينجا زانين و فيركرنا قورئاني ، زانينا ب پهيڤان كۆ خواندنا دروسته ، وههرومسا تيكههشتنا رامانا وي كۆ تەفسىرا وي يه ، ههردووكان قەدگرت .

٤. و ژ كيسى موعاويهى (خودى ژى رازى بت) ژ پيغهمبهرى (طلى الله) كۆ گۆتيه : (ههر كهسى خودى خيرا وى قيا دى وى د دينيدا شارمزا كهت) متفق عليه.

يفقهه : ئانكو دي وي تيكههينت .

الدين : ئەقە دىنى ھەمىئ قەدگرت : بىروباوەرا ، ئەحكاما ، و تورە ورەوشتا .

دەرگەھى نقىدا

٥. و ژ كيسى بابى سەعىدى خودرى (خودى ژى رازى بت) گوت :
پێغەمبەرى خودى (عليەوسلم)گۆت : (ھەكە ھەوە گوھ ل بانگى بوو ، ھوين وى بێژن يا بانگھەلدێر دبێژت). متفق عليه.

وبي گومان يا ژ سوننهتي هاتيه زانين : كو گوهداري بانگي دي بيزت : (لا حول ولا قوة الا بالله) ، ل دممي گوتنا:

(حي الصلاة وحي على الفلاح).

٦. و ژ كيسى ئەنەسى كورى مالكى (خودى ژى رازى بت) كۆ پىغەمبەرى خودى (علىموسلم)گۆت : (ھەر كەسى نقىدەك ژبيركر ، بلا بكەت دەمى دھىتە بىرا وى ، چ كەفارەت بو وى نىنن ژ وى پىقەتر). متفق عليه.

۷. و ژ كيسى بابى قەتادەى (خودى ژى رازى بت) كۆ پىغەمبەرى خودى (عليە بىلىرى) كۆت : (ھەكە ئىك ژ ھەوە ھاتە دمزگەفتى قە ،
بلا دوو ركاعەتا بكەت ژبەرى ئەو روينت خوارى). متفق عليە.

۸. و ژ کیسێ بابێ هورهیرهی (خودێ ژێ رازی بت) ژ پێغهمبهری (علیهوسلم)گوت : (ههکه قامهت بو نقێژێ هاته دان ، چ نقێژ نینن ژ فهرز پێڨهتر). مسلم.

دگهل دەسىتپيكرنا قامەتى بۆ نقىرى ، گرىدانا نقىرا سوننەت قەدەغە دكەت ، وھەكە قامەت ھاتە گرتن وئىلك د نقىرى دا بت، بلا سقك وى تەمام بكەت يا كو وى دەستپىكرى ، ھەكە پشت راست كۆ جەماعەت ژ دەست نادەت .

٩. و ژ كيسى ئەنەسى (خودى ژى رازى بت) ژ پيغەمبەرى
(عليە وسلى الله على الله على الله على الله على الله الله والله الله على الله على

انبساط الكلب : ئانكو : دەستىن خو پان نەكەتە سەر عەردى وەك سە وە دكەت .

۱۰ و ژ کیسێ بابێ هورهیرهی (خودێ ژێ رازی بت) کۆ
پێغهمبهرێ خودێ (علیه وسلم)گؤت : (نێزیکترین جه مروڤ پێ

نيزيكى خودايى خو ببت ، ئەوە دەمى د سوجدى دا ، فيجا گەلەك دوعا تيدا بكەن) مسلم .

۱۱. و ژ کیسی عائیشایی (خودی ژی رازی بت) ژ پیغهمبهری (میلیه میلیه میلیه میلیه و شامی الله میلیه میلیه و شامی دونیایی و به و تشتی تیدا). مسلم .

ركعتا الفجر: ئانكو: سوننهتا ژبهرى سپيدى، فيجا ههكه ئهقه بوها وقهدروقيمهتى سوننهتا سپيدى بت، پا فيجا بوها وقهدروقيمهتى فهرزا سپيدى هيشتا مهزنتره.

دەرگەھى كشتى (الكليات)

۱۲. و ژ كيسى بابى هورەيرەى (خودى ژى رازى بت) كۆ پىغەمبەرى خودى (علىقلىلە) گۆت: (هەمى موسلمان ل سەر موسلمانى حەرامە، خوينا وى ومالى وى و نامويسا وى) مسلم.

العرض: جهي مهدح و زمممي يه ل دمف مروقى: ڤينجا چ ئهو بخو بخو بت ، يان باب وباپيرين وى بن ، يان ههركهسي كاري وى ددمستان دا بت .

۱۳. ژ کیسن جابری (خودی ژی رازی بت) کو پیغهمبهری خودی (علیه وسلی الله) گؤت: (ههمی قهنجییه ک خیره) البخاری.

المعروف: ناقه كى كومكه ره بۆ ههر كاره كى ب بهلگهينن شهرعى هاتبت زانين كۆ ئەقە ژ كارين قەنج وچاكه، ژ گوهداريا خودى بلند، وقەنجيكرنى دگهل چىكريين وى .

دەرگەھىي تورە وئادابين خوارنى

11. ژ كيسى عومەرى كورى بابى سەلەمەى (خودى ژى رازى بت) گوت : پىغەمبەرى خودى (علىموسللم) گۆتە من : (ئەى لاوو! ناڤى خودى بىنە ، وب دەستى خۆيى راستى بخۆ ، وژ بەروكا خۆ بخۆ) متفق عليه .

سم الله: هه که ژبیر کر ول دهمی خوارن خارنی هاته بیرا وی، دی بیرت: بسم الله، اوله وآخره.

مما يليك : رُ لايئ خوّ يئ نيزيكى خوّ بخوّ ، وئەقە ددەمەكىدا هەكە خوارن ھەمى ئيك جور بيت ، وھەكە خوارن جور و رەنگين ريْكجودا بن چو تيدا نينه ئەو نە رُ لايئ خوّ بخوّت .

۱۵. و ژ کیسێ بابێ هورمیرمی (خودێ ژێ رازی بت) گوت : پێغهمبهری (علیه وسلم) چ جارا عهیب و کێماسی ل خوارنێ نهگرتی یه ، ههکه دلێ وی چوبایێ دا خوّت ، وههکه نه قیا با ژی دا هێلت) متفق علیه .

17. و ژ کیسێ ئەنەسى (خودێ ژێ رازى بت) ژ پێغەمبەرى صلىالله) کۆ گۆتىه : (بێ گۆمان خودێ دێ ژ وى عەبدى رازيبت (عليەوسلم)

چلىنەيا كۆرت

، دەمى خارنەكى دخۆت سۆپاسىيا خودى ل سەر بكەت ، يان ژى ھەكە قەخوارنەك قەخار سۆپاسىيا خودى ل سەر بكەت) مسلم .

دمرگهمی زکر و دوعایا

10. ژ کیسی بابی موسای (خودی ژی رازی بت)گوت: پینههمبهری خودی (علیه وسلم) گؤت: (نموونا وی کهسی زکری خودایی خو دکهت ویا وی کهسی زکری خودایی خو ناکهت وهکی نموونا مروقی ساخ و مرییه). متفق علیه.

۱۸. و ژ کیسێ بابێ هورهیرهی (خودێ ژێ رازی بت) گوت: پێغهمبهرێ خودێ (علیهٔ اللهٔ) گۆت: (دوو پهیڤێت ههین سڤکن ل سهر تهزمانی ، و گرانن د تهرازیێدا ، وخوٚشتڤینه ل دهف خودێ ، سبحان الله وبحمده ، سبحان الله العظیم). متفق علیه.

19. و ژ کیسی بابی هورمیرهی (خودی ژی رازی بت) کو پینه مبهری خودی (علیه وسلم) گوتیه: (ههر کهسی بیژیت: سبحان الله وبحمده، دروژه کیدا سهد جارا، دی گونه هیت وی هینه ژیبرن، خو هه که هندی کهفا دمریای ژی بن) متفق علیه.

زبد البحر: ئەو كەفا ل سەر كناريّت دەرياى دكەڤن ژ ئەگەرىّ پيّليّن دەرياى وليّككەفتتا وان . ۲۰. و ژ کیسن کوری مهسعوودی (خودی ژی رازی بت) ژ
پینه مبه ری (علیه وسلم) کو وی دگوت: (ئه ی خودایی من ئه ز داخا زا راسته ریبوونی و ته قوایی و دهمه ن پاقژیی و زهنگینیی ژ ته دکه م) مسلم.

۲۱. و ژ کیسی ئەنەسی (خودی ژی رازی بت) گوت: پترترین دوعایا پیغهمبهری (علموسلم) ئەقە بوو: (خودایی مه: تو د دونیایی دا سلامهتیی ورزقی وزانینه کا ب مفا، وکاره کی قهنج بده مه، ول ئاخرهتی به حه شتی بده مه، وعهزابا ئاگری ژ مه دویر بکه) متفق علیه.

حسنة الدنيا : ههمى داخازيين دونيايي ڤهدگرت .

وحسنة الآخرة : ههمى داخازيين ئاخرەتى ڤهدگرت .

والوقایة من عذاب النار: یان ب ساناهیکرنا ئهگهرین وی د دونیاییدا، دویرئیخستنا وی ژحهرامی، وهیلانا گومانا، یان ژی ب لیبورینا دلوقانی دلوقانکارا، ژخودایی مهرد وپیروز دخازین کو قهنجیی دگهل مهدا بکهت.

۲۲. و ژ کیسنی بابی دمردائی (خودی ژی رازی بت) گوت: پینه ممهوری خودی (علیه وسلم) گوت: (ههر که سنی دوعا بو برایی خو بینه ممهوری خودی (علیه وشه شارتی، مهلائیکه تی بریکاری وی دی بیزیت: ئامین، و بو ته ژی ههروسا) مسلم.

دمركه هي نه هي وياشقه ليّدانا

۲۳. ژ کیسنی بابی هورهیرهی (خودی ژی رازی بت) کو پیغهمبهری خودی (علیه وسلم) گوت: (ههر کهسه کی درهوه کی ژ کیستی من بکهت، وئهو بزانت (متعمد) بلا جهی خوّد ئاگری دا ببینت) متفق علیه.

فليتبؤأ: ئانكو بلا جهي خو دئاگريدا ببينت، خودي مه بپاريزت.

۲٤. و ژ کیسێ کورێ عومهری (خودێ ژێ رازی بت) ژ پێغهمبهری (علیهٔوسلم) دگوت : (زورداری وستهم تاریاتینه ل روژا قیامهتێ) متفق علیه .

۲۵. و ژ کیسنی بابی هورهیرهی (خودی ژی رازی بت) کو پینههمبهری خودی (علیه وسلی الله) گوت: (نیشانا مروقی دوو روی سنی نه : ههکه ناخفت دی درهوی کهت، وههکه باوهریا خو پی بینی دی خیانه تی کهت، وهه که سوزه کی بده بجه نائینت) متفق علیه.

الآية : نيشانه .

۲٦. و ژ كيسى بابى هورەيرەى (خودى ژى رازى بت) گوت: پيغهمبەرى خودى (عليهوسلم) گۆتە من: (تيرا مروڤى هەيە ژ درەوى كۆ ھەر تشتى گوھليبت بيژت) مسلم.

۲۷. و ژ کیسێ حوزهیفهیێ کورێ یهمانی (خودێ ژێ رازی بت) ژ پێغهمبهرێ خودێ (علیهوسلم) گوت: (مروڤێ پێزهڤهنگ - فهسادکار- ناچیته بهحهشتێ) متفق علیه.

القتات : ئەو كەسەيە يى ئاخفتنا خەلكى بۆ ئىكدو قەدگۆھىزىت ب مەرەما خرابىي وخرابكرنى دناقبەرا واندا .

۲۸. و ژ کیسئ بابئ هورمیرمی (خودی ژی رازی بت) کو پیغهمبهری خودی (علیه وسلم) گوتیه : (ئهو کهس ناچیته بهحهشتی یی جیرانی وی ژ شهر و خرابیا وی نه یی ئهمین بت) مسلم .

بوائقه : فيل و فيلبازيا وى وشهرى وى وزمرمر و زيانا وى .

دمرگەھىٰ كومكەر

احصاؤها : ژبهر كرنا پهيڤێت وان ، وتێگههشتنا رامانا وان ، ودوعا كرن ب وان ناڤا .

۳۰. و ژ کیسی عائیشایی (خودی ژی رازی بت) ژ پیغهمبهری (علیه وسلی الله میلیساله) گؤت: (نهرماتی د تشته کیدا نابت ئیلا دی جوان که ت و خهملینت ، و ژ تشته کی دهرنا که فیت ئیلا دی کریت و خراب کهت) مسلم .

۳۱. و ژ كيسى بابى هورەيرەى (خودى ژى رازى بت) گوت: پىغەمبەرى خودى (علىوالله) گۆت: (هندى خودى يە بەرىخۆ نادەتە رەنگى وشكلى هەوە ومال وسامانى هەوە، بەلى دى بەرىخۆ دەتە دلىن هەوە وكاروكريارىن هەوه) مسلم.

۳۲. و ژ کیسی عهدیی کوری حاته می (خودی ژی رازی بت) ژ پیغه مبه ری (علیه وسلم) گؤت : (خو ژ ئاگری بیاریزن خوه هه که ب که ره کا قه سپی بت ، هه که ب دهست هه وه نه که ت ، ب پهیقه کا خوش و جوان) متفق علیه .

شق الشيء نصفه : چ تشتی ژ خيرێ ڪێم نهڪهن ، چهند ڪێم ژی بت .

۳۳. و ژ کیسن بابی هورهیرهی (خودی ژی رازی بت) ژ پیغهمبهری (علیه وسلی الله علیه الله وسلی الله الله وسلی و الله وسلی و الله وسلی و الله وسلی وسلی و الله وسلی و الله وسلی و الله و الله وسلی و الله و

۳٤. و ژ کیسێ کورێ عومهری (خودێ ژوان رازی بت) ژ پێغهمبهرێ خودێ (علیهٔوسلهٔ) گۆت: (د دونیایێ دا به ههروهکی تو کهسهکێ غهریب یان رێڤینگێ رێکێ) البخاري.

٣٥. و ژ كيسى ئەنەسى (خودى ژى رازى بت) ژ پيغەمبەرى (علىوالله) كۆ گۆتيە : (باومريا ئىك ژ ھەوە تمام نابت ھەتا ئەو بۆ برايى خۆ بشىت يا بۆ نەفسا خۆ دقىت) متفق عليه .

لا يؤمن احدكم: ئانكو باومريا وى تمام نابت .

٣٦. و ژ كيسى جابرى كورى عبدالله (خودى ژوان رازى بت) كۆ پيغهمبهرى خودى (عليه الله) گۆتيه : (خودى دلوڤانيى ب وى مروڤى ببهت يى ليبورده بت دەمى فروتتيدا ، ودەمى كرينيدا ، و دەمى داخازكرنا قەرين خودا) البخارى .

اذا اقتضى: ئانكو: ههكه داخازا دانا مافى خوكر، ههروهكى قهرهك ل سهر كهسهكى بت، ب نهرمى وجوانى داخواز بكهت، نهك ب توند و دژوار داخواز بكهت.

۳۷. و ژ کیسی بابی هورهیرهی (خودی ژی رازی بت) کو پینههمبهری خودی (علیه وسلم) گوتیه : (ئاگر یی هاتیه پهرژان کرن ب خوشی ودلخوازیا ، وبهحه شت یا هاتیه پهرژانکرن ب نهخوشی وتهنگافییا) البخاری .

۳۸. و ژ کیسن کوری عهبباسی (خودی ژوان رازی بت) گوت: پیغهمبهری خودی (علیه وسلم) گوت: (دوو نیعمه تین ههین گهله ث ژ خهلک ژ خهلک تیدا د خوساره و زمره مهندن: ساخله می ودهمی قالا) البخاری.

مغبون : خوسارەتن .

۳۹. و ژ کیسن عائیشاین (خودی ژی رازی بت) کو پیغهمبهری (علیه وسلی الله) دگوت: (خوشتقیترین کار ل ده ف خودی ئهوه یی بهرده وام خودانی وی دمینیته ل سهر هه که کیم ژی بت) مسلم. دو ژ کیسن بابی هوره یرهی (خودی ژی رازی بت) کوت: پیغهمبه ری خودی (علیه وسلی) گوت: پیغهمبه ری خودی (علیه وسلی) گوت: دهستپیک کری ، ودی دیسافه زفرت غهریب کا چاوا دهستپیک مسلم. غهریب، فیجا خوشی و به حه شت بو غهریبا بت) مسلم.

سي شهمبي ۲۷ شهعباني ۱٤٣٨ مشهختي

ههمی سوپاسی بۆ خودی بن ل دەستپینکی ول دوماهیکی، وسهلات وسلاقین خودی ل سهر پیغهمبهری مه موحهمهدی بن، ول سهر کهس و کارو وهه قالیت وی ههمیا بن هه تا روژا قیامه تی . نقیسه د .

دوماهيك هاتن ژ ومركيراني ونڤيسيني

سئی شهمبی ۱۹ زولقوعده ۱۶٤۱ مش بهرامیهر ۷ تهموزا ۲۰۲۰ ز.

م. شیقان جعفر شیخهمیری

